

DE ILLUSIE VAN DE MAAKBAARHEID

EN WAAROM ZIJN WE ALS DE DOOD VOOR DE DOOD?

BART MEIJMAN EN TOOSJE VALKENBURG

OPTIMALE ZORG-DAPPERE DOKTERS

11 APRIL 2024

Introductie & disclosure

- ▶ Er zijn geen financiële belangen
- ▶ Beiden huisarts en betrokken bij optimale zorg-dappere dokters

Optimale zorg:

De gunstigste zorg waarbij de **persoon** van de patiënt belangrijker is dan de **ziekte**

Dapperheid

...Is een deugd, het juiste
tussen **teveel** en **tekort**

...is het juiste tussen **lafheid**
en **overmoed**

Dappere dokters

- ▶ Gaan in **gesprek** met **patiënt** over kiezen van optimale zorg
- ▶ met aandacht voor **betrokkenheid** en eigen **verantwoording** patiënt bij besluitvorming over **behandeling** zonder afschuiven eigen professionele verantwoordelijkheid

Durven naar eigen
persoonlijk functioneren
te kijken

Laten zich aanspreken op hun
professionaliteit en durven
anderen aan te spreken op hun
professionaliteit

Zorgen voor
intensieve **samenwerking**
tussen huisarts, specialist en
andere zorgverleners om te
komen tot
optimale zorg

Taboes en Belangen; Als de dood voor de dood

“ik kan niets meer voor u doen”

De biologische achteruitgang maakt je wereld geleidelijk kleiner wat ook passend wordt bij de levensfase waar men in verkeert. Er wordt geleidelijk aan toegewerkt aan een passend afscheid van het leven, dit laten gebeuren is erkennen dat het mensen medisch repareren altijd eindig is. Dokters moeten minder durven behandelen.

Als de dood voor de dood

- ▶ 'We lijken te geloven dat we dat kunnen beheersen, dat er altijd nog wel iets is dat we kunnen doen', vervolgt Valkenburg. En vaak is dat ook zo, maar: 'Daardoor zijn we het vermogen kwijtgeraakt om te spreken over het kleiner worden van het leven, en de eindigheid ervan. En doen we niet wat nodig is.' Namelijk: een gesprek voeren met een patiënt, over de kwaliteit van leven, over afscheid nemen, over wanneer genoeg 'genoeg' is. Niet één gesprek dat je vervolgens kunt afvinken, maar een doorlopend gesprek. 'Hoe mensen denken over hun levenseinde verandert voortdurend', tegelijk met hun lichamelijke conditie.

- ▶ De Correspondent, Lynn Berger , 8 februari 2023

Taboes en Belangen: Illusie van de maakbaarheid

“we zijn er gelukkig op tijd bij”

Een mens kan niet meer doen dan normaal gezond leven met voldoende beweging en vooral niet te gaan roken of te veel te drinken en dan overkomt je wat er komt. Het is een hele kunst tegenwoordig liefde op te brengen voor het lot.

Illusie van de maakbaarheid

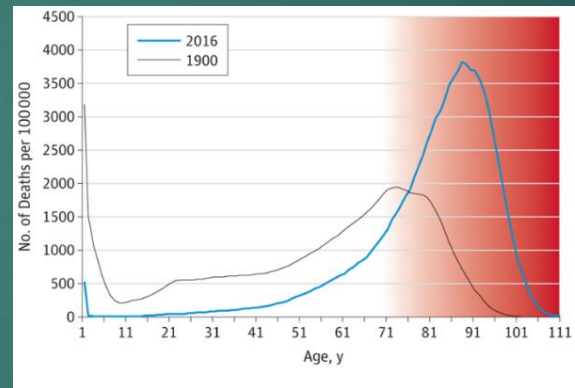
Marli Huijer, em. hoogleraar publieksfilosofie en arts, Erasmus MC

De grotere kwetsbaarheid voor aandoeningen begint nog altijd rond het vijfenzeventigste jaar en neemt significant toe met de leeftijd.

Al met al sterven mensen later, maar vaker aan chronische ziekten of een stapeling van ouderdomsaandoeningen, en met evenveel of meer jaren van ongezondheid. Die constatering weerspreekt het idee dat oude mensen niet oud of kwetsbaar zijn. Ze zijn dat wél.

Figuur 1

Age Distribution of Life Table Deaths for Women in the United States, per 100 000 People, 1900 and 2016

The red zone represents a period in life when the risk of frailty and disability begins to increase rapidly. The goal of aging science is to delay and compress the red zone, which may extend healthy life. Sources: 1900 data from Bell and Miller¹; 2016 data from Human Mortality Database.²

Illusie van de maakbaarheid

Opdracht werksessie:

Herkent u dat er veel overbehandeling plaats vindt in palliatieve fase?

Wiens rol is daarin het grootst? Wat is uw rol hierin?

- ▶ Wat kan er verbeteren in de samenwerking om overbehandeling in brede zin te voorkomen?
- ▶ Welk idee kan morgen worden ingevoerd? Wat is daar voor nodig?

Als de dood voor de dood

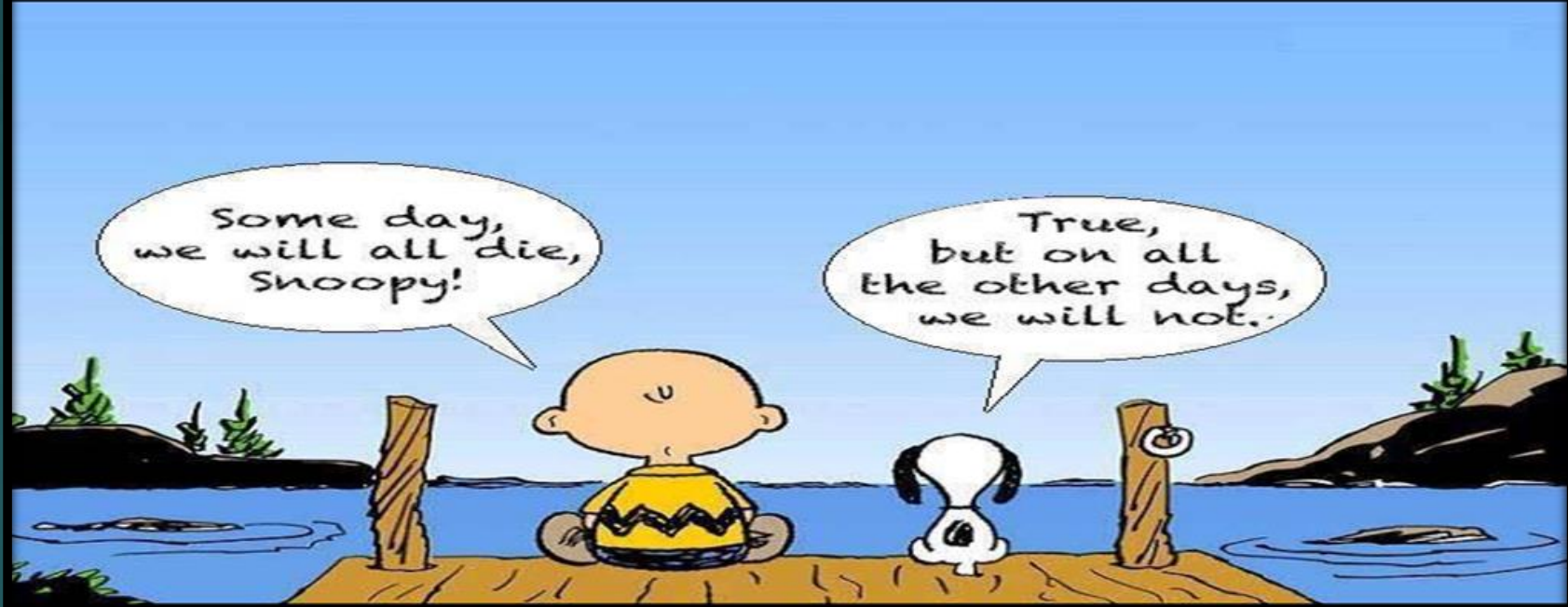
Opdracht werksessie:

Het niet praten over een naderend einde ontnemt patienten de mogelijkheid om tot afronding te komen.

Wie moet het als eerst bespreken en hoe zet je degene daartoe aan?

Wat moet er morgen op de werkvloer veranderen zodat dit gesprek goed gevoerd kan worden?

Some day,
we will all die,
Snoopy!

True,
but on all
the other days,
we will not.

